

До разової спеціалізованої вченої ради
в Одеському державному університеті
внутрішніх справ

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата юридичних наук, доцента Кулик Людмили Миколаївни на дисертацію Кота Ростислава Дмитровича «Кримінально-правова характеристика викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем», подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Актуальність теми. Найбільш поширеними кримінальними правопорушеннями на території України протягом останніх десятиліть були кримінальні правопорушення проти власності, що пов'язані з обертанням майна на користь винної особи. В умовах воєнного стану показники таких кримінально караних діянь не лише не зменшилися, але й характеризуються тепер додатковими своїми формами та видами вчинення. Зазначені обставини детерміновані рядом чинників, викликаних умовами воєнного стану, окупацією частини території України, відсутністю на прифронтових територіях дієвої системи діяльності правоохоронних та інших державних органів. Водночас, правозастосування наразі характеризуються складнощами теоретичної та практичної бази в частині вміння розмежування окремих видів кримінальних правопорушень та військових кримінальних правопорушень, що посягають на власність. Така ситуація потребує наукових розробок окресленої проблематики, серед яких актуальними є дослідження проблем розмежування таких суспільно небезпечних діянь.

Кримінальне правопорушення, передбачене ст. 410 КК України з об'єктивної сторони характеризується діями, які можуть виразитися у таких формах: 1) викрадення військового майна; 2) привласнення військового майна; 3) вимагання військового майна; 4) заволодіння військовим майном шляхом шахрайства; 5) заволодіння військовим майном військовою службовою особою із зловживанням службовим становищем; 6) розбій з метою заволодіння окремими видами військового майна – зброєю, бойовими припасами, вибуховими чи іншими бойовими речовинами, засобами пересування,

військовою та спеціальною технікою. Такі форми у кримінальних правопорушеннях проти власності становлять самостійні склади.

Зазначене правопорушення посягає на встановлений законодавством порядок несення або проходження військової служби, пов'язаний із збереженням зброї, бойових припасів, вибухових чи інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна. Додатковим безпосереднім об'єктом посягання є власність Збройних Сил України, при розбої та вимаганні, поєднаному з насильством (ч. 3 ст. 410 КК), – додатковим об'єктом є також здоров'я потерпілого, а при викраденні (відчуженні) предметів, що належать до загальнонебезпечних, – громадська безпека. Викрадення чи інше відчуження засобів пересування та військової і спеціальної техніки, що пересувається своїм ходом без допоміжних засобів (наприклад, тягачів) може поєднуватися з порушенням правил безпеки руху залізничного, водного, повітряного транспорту та правил дорожнього руху. Крім того, незаконне заволодіння предметами цього злочину може здійснюватися для наступного вчинення широкого спектра інших злочинів – від злочинів проти основ національної безпеки України, життя та здоров'я особи, власності, довкілля тощо до злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

У такому контексті актуальність і нагальність дослідження, проведеного дисертантом не викликає сумніву.

Кримінально-правовим проблемами відповідальності за військові кримінальні правопорушення присвятили свої праці такі вчені як Г. М. Анісімов, А. М. Бабенко, М. І. Бажанов, В. С. Батиргарєєва, В. М. Бесчастний, І. Г. Богатирьов, А. Б. Блага, В. М. Білоконєв, В. П. Бодаєвський, В. О. Бугаєв, Ю. П. Дзюба, О. А. Гритенко, М. І. Карпенко, В. І. Касинюк, В. Я. Конопельський, В. В. Кухарь, Ф. Ф. Макавчук, Н. А. Орловська, М. І. Панов, О. М. Сарнавський, Є. Л. Стрельцов, О. С. Ткачук, М. С. Туркот, С. О. Харитонов, В. В. Шаблистий, О. О. Шкута та інші. Крім цього, проблематика відповідальності за військові правопорушення у різні періоди висвітлювалася в адміністративно-правовому, кримінально-процесуальному, пенітенціарному, кримінологічному та соціально-філософському аспектах. Однак, виклики воєнного стану та окупації значних територій нашої держави потребують переосмислення проблематики викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна з урахуванням реалій сьогодення.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача. При рецензуванні дисертаційної роботи та наукових публікацій автора з'ясовано, що дослідження є структурованим, логічним, послідовним відповідає заявленій меті та постановленим завданням, відображеним у роботі.

Основні результати дослідження викладено у 8 наукових працях, з яких: 4

– статті в наукових фахових виданнях України, 1 – розділ у зарубіжній колективній монографії, 3 – апробовано на міжнародній науково-практичній конференції та круглих столах.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані дисертантом, у своїй більшості є обґрунтованими і переконливими.

Автором використано значну кількість вітчизняних та зарубіжних літературних джерел, законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів України (загалом 232 джерела).

Дослідження здійснено спираючись на достатньо вагому емпіричну базу, яку складають:

Емпіричну базу дослідження становлять:

- дані кримінально-правової статистики Офісу Генерального прокурора про стан та структуру кримінальних правопорушень за 2018-2022 рр.;

- аналітичні узагальнення МВС України, Національної поліції України, Верховного Суду, Державної судової адміністрації України за 2018-2022 рр.;

- дані судової статистики за 2018-2022 рр.;

- статистична звітність Державного комітету статистики України за 2018-2022 рр.;

- результати вивчення 310 вироків за вчинення кримінальних правопорушень у 2018-2022 рр.;

- матеріали анкетування й опитування 225 фахівців, які безпосередньо займаються запобіганням викрадення, привласнення, вимагання та іншого протиправного посягання на військове майно, яке вчиняється військовослужбовцями.

Використання широкого спектру сучасних методів наукового пошуку та результатів власного досвіду запобігання такого виду кримінальним правопорушенням, також позитивно вплинуло на ступінь обґрунтованості сформульованих дисертантом висновків і рекомендацій.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Комплексний системно-правовий та порівняльно-правовий аналіз спеціальних джерел права, норм чинного вітчизняного кримінального законодавства, результатів проведеного соціологічного дослідження та вивчення судової практики надав можливість Коту Р.Д. сформулювати власне бачення наукової проблеми кримінально-правової характеристики викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим

становищем та розробити наукові положення, висновки і рекомендації, що відзначаються достовірністю та характеризуються науковою новизною.

До найбільш вагомих наукових положень дисертації, що характеризуються новизною або її елементами, на думку рецензента, слід віднести наступні:

уперше:

– доводиться факт необхідності доповнення Закону України «Про управління об'єктами державної власності», а саме в ч. 2 ст. 3 абзацом третім такого змісту: «Специфічна особливість управління майном, яке закріплене за військовими частинами, закладами, установами та організаціями Збройних Сил України визначається Законом України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України»;

– надається авторське бачення встановлення правового титулу, на якому військове майно закріплюється за військовими частинами, закладами, установами та організаціями Збройних Сил України. За аналогією до Закону України «Про власність», який втратив чинність, варто встановити, що майно, яке є державною власністю й закріплене за державною установою, що перебуває на державному бюджеті, належить їй на праві оперативного управління, і відповідно обґрунтовано доцільність доповнення Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України» статтею про правові титули;

– обґрунтовується доцільність криміналізації ч. 5 ст. 401 КК України таким чином: «До військових службових осіб (військово посадових осіб) належать 32 особи, які є військовослужбовцями та обіймають постійно чи тимчасово посади, пов'язані з виконанням адміністративно-господарських обов'язків» – замість примітки до ст. 425 КК України;

удосконалено:

– визначення об'єктом охорони «суспільних відносин, які охороняють чинними законами та іншими нормативно-правовими актами України про бойову готовність та військову безпеку держави, щодо порядку збереження, використання, обслуговування військового майна». Додатковим факультативним об'єктом є суспільні відносини, які охороняють порядок проходження або (та) несення військової служби із забезпеченням військової безпеки держави, громадську безпеку, національну безпеку, власність, життя та здоров'я, безпеку руху та експлуатацію транспорту;

– запропоновано розробити Інструкцію до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України щодо критеріїв відмежовування дисциплінарних, адміністративних та кримінальних правопорушень, а саме: ст. 172-¹³ КУпАП та ч. 2 ст. 410 КК України;

набуло подальшого розвитку:

– ідея щодо визначення специфіки об'єктивної сторони вчиненого військовослужбовцем шахрайського викрадання з використанням службового становища як використання винним заснованих на його статусі довірчих відносин між ним та державою (відповідними посадовими особами), а при

привласненні та розтраті – закріплення за військовослужбовцем (доручення йому) конкретного майна на підставі наказу уповноваженої посадової особи;

– встановлення несвоєчасного роз'яснення Верховним Судом у Постановах Пленуму Верховного Суду у кримінальних справах суперечностей і новел щодо застосування практики при кваліфікації на стадії досудового розслідування та визначення покарання в місцевих судах.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що матеріали дослідження є конкретним внеском в доктрину сучасного кримінального права. Викладені в роботі висновки і пропозиції впроваджено та можуть бути використані у:

– у правотворчій діяльності – під час розробки змін і доповнень до законодавчих та інших нормативно-правових актів, що регулюють правовий захист, пов'язаний з викраданням, привласненням, вимаганням та іншим протиправним посяганням на військове майно, яке вчиняється військовослужбовцями в Україні;

– у правозастосовній сфері – при розробленні й удосконаленні відомчих (міжвідомчих) нормативно-правових актів, підготовці методичних рекомендацій з питань підвищення ефективності нормативного регулювання законодавчої протидії, пов'язаної з викраданням, привласненням, вимаганням та іншим протиправним посяганням на військове майно, яке вчиняється військовослужбовцями;

– у навчальному процесі – під час підготовки лекцій, навчальних і практичних посібників, методичних рекомендацій, тестових завдань і дидактичних матеріалів з навчальних дисциплін «Кримінальне право», «Кримінологія», «Кримінологія та профілактика правопорушень», «Актуальні проблеми кримінального права України», а також при проведенні різних видів занять із відповідних дисциплін у процесі підготовки бакалаврів та магістрів за спеціальністю 081 «Право» та в системі підвищення кваліфікації працівників Національної поліції України (акт впровадження у навчальний процес Одеського державного університету внутрішніх справ від 05 грудня 2022 р.).

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому. Дисертаційне дослідження Кота Ростислава Дмитровича на тему «Кримінально-правова характеристика викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем», має чітку структуру, визначену вимогами, що викладені в положеннях МОН та, зокрема, у Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року, № 44.

Автор в цілому правильно визначає мету дослідження і відповідно до неї визначає завдання дослідження.

Дисертація складається з анотацій українською й англійською мовами, списку опублікованих праць за темою дисертації, вступу, трьох розділів, які містять шість підрозділів, висновків (до кожного розділу та загальних висновків до всієї роботи), списку використаних джерел та додатків.

У вступі обґрунтовано вибір теми дослідження, висвітлено ступінь вивчення проблеми і зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; визначено мету й завдання, об'єкт і предмет дослідження; розкрито наукову новизну і практичне значення отриманих результатів; подано інформацію про апробацію результатів дослідження, структуру та обсяг дисертації.

У розділі 1. *Теоретичні засади викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем* підрозділ 1.1. присвячено генезі поняття викрадення, привласнення, вимагання та інші форми привласнення військового майна за кримінальним законодавством України, а підрозділ 1.2. – методології та сучасному стану правової регламентації викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Автором підкреслено, що законодавець дуже вдало регулює режим військового майна: формування майнової бази військових частин, установ, закладів; структура військового майна; правові титули. Але потребують вдосконалення законодавство, яке регулює правовий режим майна у Збройних Силах України.

Автор вважає, що функції, які належать військовій службовій особі, можуть виражатися як у безпосередній наявності повноважень щодо розпорядження військовим майном, так і у віддачі відповідно до службового становища наказів на розпорядження ним (майном) підлеглим особам.

Дисертантом запропоновано визначити службову особу як таку, що має всі ознаки загального суб'єкта кримінального правопорушення, яка перебуває на службі в державних органах, органах місцевого самоврядування, державних або муніципальних установах, Збройних Силах України, інших військах та військових формуваннях, комерційних чи інших організаціях незалежно від форми власності, виконує покладені на неї обов'язки по службі за грошову винагороду, що виплачується за рахунок коштів бюджету, бюджету відповідних органу, установи, військового формування, організації, а також власника організації та індивідуального підприємця.

У розділі 2. *Кримінальна характеристика складу кримінального правопорушення викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем*

зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем підрозділ 2.1. визначає об'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень, пов'язаних із викраденням, привласненням, вимаганням військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. У цьому підрозділі автор надає класифікацію військового майна, основним критерієм якої є його роль та значущість у забезпеченні бойової готовності та військової безпеки держави. Виділяють три основні блоки військового майна: «військове майно для ведення та безпосереднього забезпечення військових дій», до якого належать бойова військова техніка, що забезпечує ведення бою, техніка зв'язку та навігації, «військове майно для ресурсного забезпечення ведення військових дій», до якого належать комплектуючі та деталі військової техніки, військова техніка ресурсного забезпечення (машини доставки боєприпасів, паливозаправники, ремонтне обладнання), пально-мастильні матеріали, обмундирування, речове, продовольче забезпечення; «інші види військового майна», до яких віднесено всі інші види військового майна, що використовуються у повсякденній життєдіяльності армії

У підрозділі 2.2. розглядаються суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень, пов'язаних із викраденням, привласненням, вимаганням військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Дисертант зазначає, що корислива мета є обов'язковою ознакою ст. 410 КК України, яка є єдиною статтею у цьому розділі, що належить до корупційних кримінальних правопорушень і полягає в прагненні винного до збагачення особисто себе; близьких осіб, у покращенні матеріального становища яких він зацікавлений; юридичних осіб, з функціонуванням яких пов'язане його матеріальне становище; будь-яких інших осіб, які діють з ним у співучасті. Мотив є необов'язковою ознакою суб'єктивної сторони кримінального правопорушення при кваліфікації, проте він має бути обов'язково встановлений на стадії досудового розслідування чи під час судового розгляду, оскільки впливає на індивідуалізацію та диференціацію покарання.

У розділі 3. Особливості кваліфікації та призначення покарання за вчинення кримінального правопорушення, пов'язаного з викраденням, привласненням, вимаганням військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем підрозділ 3.1.

присвячено проблемі кваліфікації та відмежування схожих за ознаками кримінальних правопорушень, пов'язаних із викраденням, привласненням, вимаганням військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем, а підрозділ 3.2. – покаранню за вчинення кримінальних правопорушень, пов'язаних із викраденням, привласненням, вимаганням військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодінням ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Автор вважає, що законодавство потребує доповнення санкції статті додатковими видами покарань, такими як: конфіскація майна, позбавлення права обіймати певні посади та займатися певною діяльністю й позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину чи кваліфікаційного класу.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача.

Позитивно в цілому оцінюючи зміст рукопису дисертації Кота Р.Д., результати здійсненого ним дослідження, підкреслюючи їх наукову та практичну значимість, все ж необхідно звернути увагу на деякі дискусійні питання, нечіткість обґрунтування окремих положень, міркувань та висновків автора, зокрема:

1) автором проведено анкетування з проблемних питань досліджуваної проблематики в яких прийняло участь: 200 співробітників органів спеціалізованої прокуратури, 157 працівників територіальних правоохоронних органів, 300 військовослужбовців за контрактом, 186 осіб із цивільного персоналу військових частин та установ, 230 пересічних громадян, а всього 1073 особи. Крім того, в роботі представлені матеріали анкетування й опитування 225 фахівців, які безпосередньо займаються запобіганням викрадення, привласнення, вимагання та іншого протиправного посягання на військове майно, яке вчиняється військовослужбовцями.

Вважаємо, що такого виду розробки більш притаманні для кримінологічних досліджень.

2) Серед положень наукової новизни автором визначено, що *уперше*: – запропоновано виокремити п'ять періодів (історичні етапи) становлення та розвитку кримінального законодавства України в сфері охорони військового майна від протиправного посягання: від стародавніх часів до XVI ст. – становлення криміналізації діянь, пов'язаних із викраденням військового майна; XVI початок XX ст. – на тлі кодифікації значної кількості кримінально-правових норм, виокремлених на підставі характеру діяння, виду предмету посягання, місця вчинення злочину, – ло відбувається посилення державного контролю та відповідальності за викрадення військового майна; 1917-2001 рр. (чинності КК 1920, 1927, 1960 рр.) відрізняється значним скороченням кримінально-правових

норм шляхом створення більш узагальнених положень змісту диспозиції, а отже альтернативності характеру діяння як підстави відповідальності за незаконне розкрадання військового; з 2001 р. – по теперішній час відбувається поступове реформування законодавства шляхом криміналізації діянь, пов'язаних із виділенням окремих предметів розкрадання, а отже формулювання підстав спеціальної оцінки ступеня їхньої небезпечності; окремо розглянуто новітні тенденції які відтворені у проєкті нового кримінального законодавства у 2020 році, проте поки що не є прийнятим до чинності.

По-перше, на мою думку, період з 1917 по 2001 рік невинуватно великий, враховуючи політичні та соціально-економічні перетворення. По-друге, щодо періоду з 2001 року по теперішній час, сьогодні вже є коментарі й уточнення щодо проєкту нового КК України, тому посилання на них є передчасним.

По-третє, мною нараховано 4, а не 5 періодів.

По-четверте, і це – головне, в тексті роботи і у висновках про цю періодизацію немає ні слова. Не зрозуміло, на чому ґрунтується позиція автора.

3) Також вперше заявлено визначення службової особи як такої, що має всі ознаки загального суб'єкта кримінального правопорушення, яка перебуває на службі в державних органах, органах місцевого самоврядування, державних або муніципальних установах, Збройних Силах України, інших військах та військових формуваннях, комерційних чи інших організаціях незалежно від форми власності, виконує покладені на неї обов'язки по службі за грошову винагороду, що виплачується за рахунок коштів бюджету, бюджету відповідних органу, установи, військового формування, організації, а також власника організації та індивідуального підприємця.

Однак, таке саме положення відкриває рубрику *набуло подальшого розвитку*. Вважаємо, що наукова новизна є візитівкою дослідження й тому тут треба не кількісний підхід, а якісний.

4) Автором *вперше* доводиться той факт, що законодавство потребують доповнення санкції статті додатковими обов'язковими покараннями, такими як: конфіскація майна, позбавлення права обіймати певні посади й займатися певною діяльністю та позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину чи кваліфікаційного класу.

Не зовсім зрозумілим є словосполучення «додаткові обов'язкові покарання», адже загальновідомо, що покарання можуть бути основними, додатковими або такими, які призначаються і як основні, і як додаткові, однак ця позиція визначена й у висновках (С. 233).

5) Також серед положень наукової новизни автором визначено, що *уперше*: досліджено проєкт нового Кримінального кодексу щодо кримінально-правових особливостей, які визначені при кваліфікації суспільно небезпечних діянь, пов'язаних із викраданням, привласненням, вимаганням та іншим протиправним посяганням на військове майно, яке вчиняється

військовослужбовцями. Дослідження, вивчення будь-яких джерел не є навіть завданням дослідження, тому не може бути положенням наукової новизни.

б) У процесі рецензування виникло питання про актуальність для розгляду проблеми змішаної форми вини джерел 1966 року (джерело 161), 1984 року (164), а також робіт 1902 року (82) та 1961 (81) року.

7) Технічні зауваження.

На сторінках 62 та 63-64 розміщено таблиці, які бажано було б перенести у додатки.

Джерела 111 і 124 та 33 і 126 – ідентичні.

Завеликий обсяг тексту для такого виду дослідження.

Зазначені зауваження носять дискусійний характер, відображають власну наукову позицію рецензента, можуть слугувати підставою для наукової дискусії під час прилюдного захисту дисертації і не впливають на загальну позитивну оцінку праці здобувача.

Відсутність порушень академічної доброчесності.

Основні положення дисертації з належним ступенем повноти були відображені у наукових статтях, підготовлених та опублікованих дисертантом, кількість і якість яких відповідає вимогам щодо публікацій, зарахованих за темою дисертації.

Аналіз тексту дисертації Кота Ростислава Дмитровича на тему «Кримінально-правова характеристика викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем», свідчить про відсутність порушень авторкою вимог академічної доброчесності. У роботі наявні посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень і відомостей; дотримано вимоги норм законодавства про авторське право; надано достовірну інформацію про результати наукової діяльності; використано методики дослідження та джерела інформації. У роботі не виявлено ознак академічного плагіату чи фальсифікацій.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Тема дисертації є актуальною, сформульовані автором висновки та рекомендації є достатньо аргументованими, характеризуються науковою новизною та мають наукове та практичне значення. Дисертація відповідає науковій спеціальності, за якою здійснене дослідження, написана грамотною юридичною мовою та оформлена відповідно до вимог, що пред'являються до такого виду наукових праць.

Дисертація Кота Ростислава Дмитровича на тему «Кримінально-правова характеристика викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а

також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем», яка подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», є:

1. Завершеним особистим рукописом, у якому вирішено наукове завдання, що складає зміст предмету дослідження.

2. Відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44, а її автор – Кіт Ростислав Дмитрович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент:

доцент кафедри кримінального
права та кримінології факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування ОДУВС
кандидат юридичних наук, доцент

Людмила КУЛИК